

свѣта една точка, отъ която по-нататакъ не може да са иде и тамъ сравняваніе, прѣсмѣтаніе и мѣреніе не може да бжде; турцитѣ дори и тая точка са надминале. Пжтя е затворенъ отъ планини на страшни работи, задъ тѣхъ неможешъ да видишь, па и нито желае нѣкой да отиде. Човѣкъ вижда за бесполезно да продължава да мѣри тия планини, осѣща, че е врѣме да са връща назадъ, и че доста нѣщо е видѣлъ“.

“Нега да кажа сега, какво сжмъ видѣлъ въ Батанъ“.

„Кога приближихме до селото, видѣхме нѣколко кучета на едно бжрдо. Завжртѣхме малко на страна отъ нжтя и минахме по развалинитѣ на нѣколко зида и прѣзъ много градини, та слѣзохме съ коніетѣ си надолу камъ кучетата, които зеха да лаятъ страшно и послѣ са разбѣгаха наоколо. — На влизаніе въ селото не забѣлжихъ нѣщо извънредно, но малко по-нататакъ коня ми са препжна въ нѣщо; кога погледнахъ надолу, видѣхъ че той са спжна въ една човѣшка глава, обрастнала въ трѣва. Тая глава бѣше сжвсѣмъ суха и твжрда, и са виждаше, като да бѣше двѣ три годишна: така я бѣха оглождали кучетата. Нѣколко стжпки по-нататакъ друга глава и до нея една часть отъ единъ човѣшки трупъ, и той сухъ и огложданъ сжвсѣмъ. Колекото отивахме по-нататакъ, толкова повече ставаха коститѣ, труповетѣ и главитѣ, които тугъ не бѣха много оглождани отъ мѣсото: по тѣхъ още висѣха мѣса половина сухи и половина изгниле. На слизаніе отъ едно малко бжрдо, рекохме да минемъ прѣзъ единъ ровъ, който са намираше на срѣдъ бжрдото. Кога доближихме рова, отведнажъ сички си оттеглихме юздитѣ на коніете съ единъ страшенъ вигъ: отдѣсно, подъ ногитѣ на коніетѣ ни бѣше едно зрѣлище, което ни направи да са растреперемъ. — Единъ купъ глави, разбжргани съ кости отъ различни части на човѣшко тѣло; трупове цѣли изгниле, коса, дрипи и вжвонѣли мѣса бѣха натрупани на единъ купъ, около който бѣше израсла буйна трѣва. — Вонѣеше насждѣ наоколо. И тугъ кучетата бѣха нашле много храна“.

„Въ срѣдата на тоя кунъ азъ видѣхъ единъ тжнакъ трупъ, облѣченъ въ риза, на главата една шарена момия и на нозѣтѣ vezани чорапи, както носятъ бжлгарскитѣ моми. — Погледнахъ наоколо, и земята бѣше покрита насѣкадѣ съ кости, които кучетата бѣха завлѣкле да ги глождатъ. На единъ раздѣлъ отъ 20 аршина надолу бѣше селото. Гледающецъ отъ коня, докарахъ си на ума